

Željka Lj. Babić¹
Ljiljana Ž. Stević
University of Banja Luka

OD ELABORATA DO DIPLOME: RAZVOJ STUDIJA SINOLOGIJE U BANJOJ LUCI

Okupiti drage prijatelje i kolege unutar tematskog izdanja časopisa *Filolog* povodom diplomiranja prve generacije sinologa na Filološkom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci znači uspješno zatvoriti krug započet u okolnostima koje su bile veoma izazovne, pa je, stoga, ovaj ishod još značajniji.

Krajem 2019. godine, kada je radna grupa na Filološkom fakultetu dobila zadatak da napravi elaborat o otvaranju novog studijskog programa, neke od stvari koje su slijedile nisu se mogle ni pretpostaviti. Otvorena vrata kolega sa brojnih ustanova, koje su nam slali poruku da smo na pravom putu, predstavljala su nezaboravan oslonac - nemjerljiva je pomoć prof. dr. Nataše Vampelj Suhadolnik sa Filozofskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani, kojoj još jednom zahvaljujemo na pozitivnoj energiji i profesionalnoj pomoći koju nam je pružila, značajna je podrška kolega sa Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, kao i drugih sinologa iz Republike Srbije, što je rezultiralo veoma intenzivnim radom na elaboratu uprkos pandemiji virusa korona, koja ne samo da nije usporila proces nego mu je dala zamajac, te je u roku od tri godine omogućen i upis prve generacije sinologa na Filološkom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci. Predanost ovom specifičnom pozivu, ali i jedinstvenom studiju koji nije samo usmjeren na jezik, književnost i kulturu, što bi se očekivalo od studijskog programa koji se izvodi unutar filoloških humanističkih nauka, nego uključuje i sveobuhvatan pristup raznim nehumanističkim disciplinama, u kojima se sinološke teme pojavljuju i u sinhronim i u dijahronim istraživanjima, te u praktičnom radu, osnovno je obilježje prve generacije od samog početka. I upravo je ta posebnost dovela do ideje da se izlazak na tržište rada prve generacije diplomiranih sinologa obilježi i tematskim zbornikom kao potvrdom da su sinološka istraživanja na Univerzitetu u Banjoj Luci konstanta, čijim se budućim projektima

¹zeljka.babic@ff.unibl.org

unaprijed radujemo, pogotovo onim interdisciplinarnim i kolaborativnim, jer je sam studijski program zasnovan na tim osnovama, a interes koji mladi pokazuju za ovakav holistički pristup sinološkim temama siguran je znak da je ideja koja je ležala u osnovi osnivanja studijskog programa opravdala očekivanja i studenata, a i šire zajednice. Povezanost studijskog programa sinologije s obrazovnim i kulturnim institucijama u Banjoj Luci i Republici Srpskoj omogućila je studentima praksu tokom studija, ali i usavršavanje u NR Kini, na šta je akademsko osoblje na studijskom programu posebno ponosno, kao što je ponosno i na brojna gostovanja uvaženih sinologa iz regiona i svijeta.

Deset radova koji se nalaze unutar ovog tematskog zbornika još su jedan dokaz o raznovrsnosti pristupa promociji sinologije na prostoru Zapadnog Balkana a i šire, jer pokazuju svestranost sinoloških naučnih istraživanja, što je neke od svjetskih sinologa, kao što je Jorge Malena, navelo da predlože da se sinologija posmatra kao civilizacijska forma.

Izazove koje donosi prevođenje u nastavi stranih jezika, a pogotovo književno prevođenje, autori Zoran Skrobanović i Mirjana Pavlović smatraju značajnim mostom u međukulturnom dijalogu, te u svom radu predstavljaju putem metoda i strategija koje koriste u nastavnoj akademskoj praksi. Pitanjem razmatranja položaja lika u književnom djelu kroz prizmu prevoda na strani jezik, u ovom slučaju engleski, uz korišćenje aktancijalne perspektive, bave se Ljiljana Stević i Gabriel García-Noblejas Sánchez-Cendal, usredsređujući se na tri jasno izdvojene faze narativa glavnog lika. Književnim tekstom bavi se Ivana Buljan, koja analizirajući ne-ljudske životinje u predmodernom kineskom tekstu, rekonstruiše njihov etički značaj i time otvara novo tumačenje ovog fenomena. Kulturoški zasnovanim istraživanjima bavi se i Juan Carlos Moreno-Arrones Delgado, koji se usredsređuje na temu razvoja tzv. revolucionarnih opera, koje su umjetnička forma bliska tadašnjem pretežno nepismenom radničkom i seljačkom stanovništvu, a služile su i kao način predstavljanja tadašnjih političkih normi.

Istorijsku pozadinu odabраних sinoloških problema istražuju Ivica Bakota i Jelena Gledić. Vraćajući se razmatranju kineskog tributarnog sistema, Bakota dekonstruiše njegovo mjesto unutar realističkih, komparativnih i relacionih istraživanja, a Gledićeva nudi istorijski osvrt na čelično prijateljstvo Kine i Srbije dajući komparativni pregled istorije kulturnih veza između ovih dvaju zemalja.

Savremena kulturološka istraživanja sve više su okrenuta mjestu koje kultura azijskih zemalja zauzima u globalnom svjetskom kulturološkom miljeu, a pogotovo pop-kulturi kao oružju meke moći, koja u sebi predstavlja amalgam anglocentričnog globalizma i jedinstvenog azijskog kolorita. Razmatrajući pojmove C-popa i K-popa

kroz prizmu anglofonih istraživača, autori Željka Babić i Emir Muhić, te Dragana Tojagić, daju interdisciplinarnu notu ovom tematu i pokazuju da su istraživanja ova dva kulturološka fenomena, prikazana u kontekstu lingvistike i kulturologije, oдавно izašla iz granica lokalnog i prešla na nivo globalnog i globalnog konstrukta.

Anja Mudrenović i Sonja Stanković predstavile su istraživanja vezana za kontrastivnolingvistička razmatranja mogućnosti ekvivalencije frazeologizama i idioma u kineskom i srpskom jeziku, kao i pragmatičko-kontrastivnu analizu koncepta učtivosti u ova dva jezika.

Tematski zbornik posvećen diplomiraju prve generacije banjolučkih sinologa predstavlja samo prvi korak u obilježavanju ovog važnog događaja, jer je zbornik zamišljen kao forum oko koga će se okupljati svi sinofili, oni sadašnji i oni koji će to tek postati, jer će se do kraja godine održati i jedan okrugli sto posvećen upravo ovom događaju.

Na kraju, želimo da zahvalimo svim autorima koji su nesebično podijelili svoje radove sa čitalačkom publikom *Filologa*. Takođe, zahvalnost dugujemo profesoru Skorobanoviću i profesorici Pavlović što su svojim profesionalnim savjetima, ali i безусловnom podrškom omogućili da studijski program ima dovoljno prostora za razvoj unutar matrice kolegija koju trenutno nudi. Naravno, posebno smo zahvalni i profesorici Tatjani Bijelić koja, kao urednica *Filologa*, predano radi na omogućavanju predstavljanja svih studijskih programa i katedara Filološkog fakulteta u Banjoj Luci. Najveću zahvalnost dugujemo našim studentima, bez čijeg interesa za jezik, kulturu i književnost ne bi bilo ni studijskog programa sinologije. Velika je odgovornost koju osjećamo prema vama jer ste, studirajući na ovom studijskom programu, u naše ruke povjerali i svoju budućnost. U nadi da smo opravdali povjerenje koje nam je prva generacija sinologa dala upisujući se na novi studijski program na Univerzitetu u Banjoj Luci, možemo vam još samo poželjeti da budete dostojni predstavnici i blagovjesnici kulture, jezika i književnosti koje ste odabrali za svoj budući poziv.